సాయంకాలమైంది

– గొల్లపూడి మారుతీరావు

"సాయంకాలమైంది" నవల మొదటి నుంచీ మంచి పుణ్యం చేసుకుంది. ఆంధ్రప్రభ

లో సీరియల్‌గా వస్తున్నప్పటి నుంచీ వందల్లో అభిమానుల్ని, చాలామంది భక్తుల్నీ పోగుచేసుకుంది. ఈ పదేళ్ళలో ఓ వందమందైనా ఈ నవల గురించి ప్రస్తావించినప్పుడు విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి "వేయిపడగల" ప్రసక్తి, పోలిక తెస్తూ వచ్చారు. అందరికీ చెప్పే అవకాశంలేదు కనుక - యిక్కడ చేతులు కట్టుకు చెప్పే నిజం ఒకటుంది. నేను "వేయిపడగలు" అప్పటికీ, యిప్పటికీ చదవలేదు. అయితే అంతటి మహారచయిత రచనను నా నవల గుర్తు చేయగలిగినందుకే నాకు ఎంతో ఆనందం. కాస్తపాటి గర్వం.

శ్రీ వైష్ణవ సత్సంప్రదాయ వైభవాన్ని సవివరంగా నాకు తెలియచెప్పిన పూజ్యులు శ్రీ శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యుల వారికీ, శ్రీ పోతులూరి గోపాలకృష్ణమాచార్యుల వారికీ నా ధన్యవాదాలు. ఆంధ్రప్రభలో ఈ నవల రాయడానికి కారకులు మిత్రులు, అప్పటి వారపత్రిక సంపాదకులు వల్లూరి రాఘవరావుగారు. మొదటి అధ్యాయం స్వయంగా చదివి ఆయన చేతిలో పెట్టినప్పుడు పులకించి పాదాభివందనం చేసి అందుకున్నారు. వారి సంస్కారమది.

సరే! మాజీ ప్రధాని పి.వి.నరసింహారావుగారి దగ్గర్నుంచి ఎందరో సాహితీపరులు, పాఠకులు ఈ నవలకు అభిమానులయ్యారు. చాలా మంది భక్తులయ్యారు. చదివి భోరున కన్నీరు కార్చి నాతో గంటలకొద్దీ మాట్లాడిన మహిళలున్నారు. 2001లో ఈ నవల ప్రచురితమయింది. సరిగ్గా ఏడు సంవత్సరాల తర్వాత గుంటూరు నుంచి రవికృష్ణ అనే ఓ తెలుగు పండితులు నవల చదివి, ఆనందించి - సవివరంగా ఇందులో కనిపించిన లొసుగుల్ని ఎత్తిచూపుతూ ఎనిమిది పేజీల ఉత్తరం రాశారు. "నా అజ్ఞానం కొద్దీ నెరుసులు అనుకుంటున్నానేమో నేను పానకంలో పుడకలు అనుకుంటున్న వాటిని బాల్య చాపల్యం కొద్దీ మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను" అని సవినయంగా రాశారు. ఈ ఒక్క ఉత్తరాన్నే యిలా ముందుమాటలో ఉటంకించదలిచాను.

వాటిలో అన్నీ లేదా చాలా అంశాలు సహేతుకంగా, సబబుగా వున్నాయి. రెండో ప్రచురణ సందర్భంలో ఆయనకి ఫోన్ చేసి, ఆ సవరణలను మరొక్కసారి తెలియజేయమన్నాను. తెలియజేశారు. వారికి కృతజ్ఞతలు. '

కొన్ని రచనలకు పుట్టిన వేళా విశేషముంటుందేమో. బెర్నార్డ్ షా తన రచనలన్నింటిలో "సెంట్ జోన్"ని ఎక్కడో ఎంపిక చేసి చూపిన గుర్తు. కాలచక్రం ఒరిపిడిలో ముందు తరాలకు నా రచనల్లో ఈ "సాయంకాలమైంది" నవల, "కళ్ళు" నాటిక, "రాగరాగిణి" నాటకం, "జుజుమురా" కథ, "కళ్యాణి" రేడియో నాటిక - యిలా నిలవగలిగితే అది నాకు దక్కిన అదృష్టమేననుకుంటాను.

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

మీరు సృష్టించినపాత్రలన్నీ సజీవంగానూ, ఔచిత్యపూరితంగానూ వున్నాయి. కానీ ఎవ్వరూ ఊహించలేనిదీ, ఆపేక్షించలేనిదీ, వాస్తవంలో ముఖ్య కథలో అంత ప్రాసంగికం కానిదీ, అసాధారణ కౌశలం గల రచయిత మాత్రమే నిర్మించగలిగింది ఒక పాత్ర ఈ నవలలో కొద్ది పుటలలోనే మెరుపుతీగలాగా వచ్చి మాయమయింది. వాస్తవంలో భారతీయ పరిపకవ మనస్తర్వానికీ, సమాజ జ్ఞానానికీ, ప్రాతినిద్యం వహించే పాత్ర. అది బత్తిన రేచకుడి పాత్ర - ఈ ఒక్క పాత్రలోని ఉత్తమ శిల్పం కొరకైనా ఈ నవల చదువదగింది.

- పి.వి. నరసింహారావు, మాజీ భారత ప్రధాని

(ప్రారంభం)

ఆ రోజు పద్మనాభం ఊరు ఊరంతా ఆ ఇంటిముందే ఉంది. పెన్మత్స వీర నరసింహ రాజుగారు తెల్లారకుండానే గోస్తనీ నదిలో పాలేళ్ళచేత కుంకుళ్ళతో తలస్నానం చేయించుకుని ఆ ఇంటిముందు కుర్చీ వేయించుకుని కూర్చున్నారు. అయ్యవారి మీద ఎండ పడకుండా సాతాని గురయ్య గొడుగు పట్టుకు నిలబడ్డాడు.

సుభద్రాచార్యులుగారు పోయారని తెలిసి విశాఖపట్నం నుంచి నవనీతం కారులో వచ్చింది. అందరికంటే దూరంలో బాదుగ చెట్టునీడలో నిలుచుంది. డ్రైవరు కుర్చీ తెచ్చి వేస్తానన్నాడు. ఆ ఊళ్ళో ఎవరి ముందూ నవనీతం ఎప్పుడూ కూర్చుని ఎరగదు. వద్దంది.

సపిండీకరణం నిన్ననే జరిగింది. 36 గంటల కిందటే సుభద్రాచార్యులుగారి ఏకైక పుత్రుడు చినతిరుమలాచార్యులవారు సంక్షిప్తంగా అమెరికా భాషలో మిస్టర్ చిన్‌గారు డెట్రాయిట్ నుంచి వచ్చారు. దాదాపు నాలుగున్నర దశాబ్దాల తర్వాత చిన్నగారు పంచెకట్టారు. నిజానికి ఊళ్ళో పురోహితుడు కట్టించాడు ఏనాడో తీసేసిన యజ్ఞోపవీతాన్ని వేయించి, కర్మకాండనంతా జరిపించారు. సపిండీకరణం చేయించారు.

ఇవాళ తిరువధ్యయనం.

ఊరు ఊరంతా ఇంటిముందే ఉంది. కానీ పురోహితుడు అనంతాచార్యులు, భోక్తలు వినా పిట్ట మనిషి కూడా గుమ్మం దాటి లోనికి అడుగుపెట్టలేదు. చాలా సంవత్సరాలుగా ఆ ఇల్లు మూతపడివుంది. సుభద్రాచార్యులుగారు తీసుకు తీసుకు పోయాక, పద్మనాభంలో గోస్తనీ నదీ తీరంలో ఆయన అంత్యక్రియలు జరగాలన్న ఆయన ఆఖరి కోరికని మన్నించి మళ్ళీ ఆ ఇంటి తలుపులు తెరిపించారు నరసింహరాజుగారు. చిన్నగారికి అమెరికా కబురు వెళ్ళింది. ఆయన వచ్చేదాకా విశాఖపట్నం ఆసుపత్రిలో మార్చురీలో ఉంది ఆచార్యులగారి దేహం. అలా రెండు రోజులదాకా తన అంత్యక్రియలు ఆలస్యమవుతాయని ఆచార్యులుగారు జీవితంలో ఊహించి ఉండరు. హంస లేచిపోయాక సూర్యోదయంలోగా ఈ కట్టె పంచభూతాల్లో కలిసిపోవాలి. అయితే ఆచార్యులగారి జీవితం చాలా విపర్యయాలను చూసింది. ఇక ఏదీ ఆ మనస్సుని నిర్వీర్యం చెయ్యదనుకునే సమయందాకా ఆ పంజరంలో పక్షి గిలగిలలాడింది. నిజానికి చివరి క్షణాలు ఆయనకు తెలీదు.

ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాలకు కూడా ఆచార్యులుగారికి తెలుసును. పాంచరాత్ర సంప్రదయానికి వారి జీవితం ఎంత అఖండమయిన అద్దాన్ని పట్టిందో తరాలుగా విన్నారు ఆ చుట్టుప్రక్కల ప్రజలు. వారిని బాగా తెలిసినవారు ఇంత ఆలస్యంగా ముక్తిని ప్రసాదించావా భగవంతుడా అని మనస్సులో పెరుమాళ్ళుకి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకున్నారు.

ద్వాదశోర్ధ్వపుండ్రాలు పెట్టుకుని కేశవదమర్ ప్రబంధంలో శ్లోకాలను ఉచ్చరిస్తూ గోస్తనీ నదీ తీరంలో స్నానం చేసి తడిబట్టల్తో నడిచి వచ్చే సుభద్రాచార్యులుగారి దర్శనంతో ఆ ఊళ్ళో చాలా మందికి తెల్లవారేది. ద్వయమంత్రం మననం చేసుకుంటూ ఆచార్యులవారు నడిచినంతమేరా ఆ వూరు పవిత్రమయినట్టు భావించేవారు.

చిరుచీకటిలో పవిత్రంగా ఆ పల్లెని తట్టిలేపేవారు ఆచార్యులుగారు. భగవత్సన్నిధిలో శరణాగతిని చేసిన ప్రవృత్తి నిష్ఠులాయన. పద్మనాభానికి ఆ రోజుల్లో ఆచార్యులగారి వల్ల పేరు.

బయట జనం మనస్సులో ఆనాటి జ్ఞాపకాలు సుడులు తిరుగుతున్నాయి. నిష్కారణంగా అక్కడెవ్వరికీ ఆ ఇంట్లో అడుగుపెట్టే అర్హత లేకపోవచ్చు. రెండున్నర దశాబ్దాలు పైగా విదేశాల్లో వుండి వచ్చిన కొడుక్కి మాత్రం ఆ అర్హత ఎలా వచ్చింది? ఆ ప్రశ్న ఎవరూ వేసుకోలేదు. కొడుకు పితృరుణం తీర్చుకోవాలి. తండ్రికి అది యోగం. కొడుక్కి అది హక్కు. ఆ కర్మ ప్రస్తుతం జరుగుతోంది. ఆ మాటకి వస్తే ఆచార్యులవారి జీవితంలో ఎని విడ్డూరాలున్నాయి?

మరొక వ్యక్తి రెండు రోజులుగా పొద్దుటే వచ్చి సాయంకాలందాకా ఇంటి బయటే వుండి చీకటిపడ్డాక వెళ్ళిపోతోంది. ఆ వ్యక్తి ఆండాళ్ళు. ఆ పిల్ల 45 ఏళ్ళ క్రితం ఆచార్యులవారి గుండెలమీద తులసిమాల, నళినాక్షమాలలతో ఆటలాడుకోవడం అందరికీ తెలుసు. ఆ ఇంట్లో ఆ అమ్మ పసితనమంతా పరిచివుంది. చిన్నతనంలోనే తల్లి వరదమ్మ తిరుమడి పెట్టె తెరిచి ఆచార్యులగారి తిరువారాధన పూర్తయ్యేలోగా తిలకం దిద్దేది ఆండాళ్ళుకి. అమ్మని చూసి ఆ వయస్సులోనే గోచీ తిప్పి చీర కట్టుకుని ఆరిందాలాగా వంటగదిలో తిరిగేది. పచ్చిపుల్లల పొగ కళ్ళుమండి నీళ్ళు తిరిగినా అమ్మ చేతిలో తయారయ్యే వేడివేడి పొంగళ్ ధనుర్మాసమంతా ఆమె బెల్లించి బెల్లించి తినేది. నాన్న తనవంతు కైంకర్యం కూడా ఆమె తామరాకులో రాల్చిపోయేవారు చూసీ చూడనట్టు.

"పెరుమాళ్ళుకి ఇవాళ ఏం కైంకర్యం చెయ్యమన్నారు?" అనేది వరదమ్మ. రోజూ తినే భోజనం కూడా పెరుమాళ్ళుకి కైంకర్యమే. 'కరి అముదు' అంటారు.

చిన్నతనం ఆండాళ్ళు కళ్ళముందు తెరలు తెరలుగా దిగుతోంది. ఒక్కసారి ఇల్లంతా కలియతిరగాలని మనస్సు ఆరాటపడింది. కానీ బ్రతికున్న రోజుల్లోనే ఆచార్యులవారు ఆండాళ్ళుకి అనుమతి ఇవ్వలేదు. తండ్రిపోయినా ఆయన ఆత్మని నొప్పించడం ఆండాళ్ళుకి ఇష్టంలేదు.

ఆచార్యులుగారు పోయారని తెలిసినప్పటినుంచీ భార్య కళ్ళు పత్తిగింజలయిపోవడం కనిపెట్టాడు కూర్మయ్య. ఆ పరిస్థితుల్లో ఆమెకు తానేమీ సహాయం చెయ్యలేకపోయినందుకు విలవిలలాడిపోయాడు. ఇన్ని సంవత్సరాల సాహచర్యంలో మొదటిసారిగా ఆమెకి అన్యాయం చేసినట్టు అనిపించింది. మర్నాడు ఉదయమే తిరుమల అమెరికానుంచి దిగుతున్నాడని విన్నాడు. ఉదయమే కారు గుమ్మం ముందు ఉంచి పెళ్ళాన్ని కారెక్కమన్నాడు.

ఎక్కడికంది.

"మీ అన్నయ్య అమెరికా నుంచి వస్తున్నాడు. రేపు ఆచార్యులగారికి కర్మ జరిపిస్తారట."

"మనం వెళ్ళి ఏం ప్రయోజనం? నలుగురూ తిట్టుకోడానికి కాకపోతే" అంది ఆండాళ్ళు.

"నువ్వు వెళ్ళాల్సింది నలుగురికోసం కాదు నీ కోసం. ఆచార్యులుగారు లేని ఊరుని నేను చూస్తాను. ఆచార్యులుగారు లేని ఇంటిని బయటినుంచే నువ్వు చూసి.."

భోరుమంది.

తన మానాన తనని వదిలేస్తే ఆ బచ్చెనబొమ్మ ఏ యోగ్యుడి భార్య అయ్యేదో? మొదటిసారిగా భార్య గురించి కూర్మయ్యకి కళ్ళనీళ్ళు తిరిగాయి. కారు కదిలింది.

ఊరిలో ఆండాళ్ళుకున్నన్ని జ్ఞాపకాలు తనకీ ఉన్నాయి. గోస్తనీ నది పక్క సరుగుడుతోపు పక్క పాకముందు మట్టితొక్కి నాన్న కుండలు చేసేవాడు. నాన్న చేతిలో ఎంత అందంగా శ్రీకృష్ణుడు రూపుదిద్దుకునేవాడో. జన్మతః శ్రీకృష్ణుడు అంటరానివాడు. గుడిలో కెళ్ళాక తాను అంటరానంత దూరమయిపోయేవాడు. కూర్మయ్యకి ఆ పసితనంలో ఇవన్నీ తెలీవు. తన చెయ్యిదాటాక మట్టిబొమ్మ దేవుడయిపోతాడు అని తండ్రి చెప్పడం గుర్తుంది.

కారు వీధిమొగలోనే ఆపాడు. "ఏ పరిస్థితిలోనూ ఇంట్లో అడుగుపెట్టకు. ఈ సమయంలో ఊరందరి మనస్సులూ ఆచార్యులగారి పవిత్రత గురించే ఆలోచిస్తూంటాయి. నువ్వు తప్పటడుగు వేస్తే వాళ్ళ మనస్సుల్లో గాయం రేగుతుంది."

ఇంత కష్టంలోనూ వెయ్యోసారి అంత సంస్కారిని పెళ్ళి చేసుకున్నందుకు ఆర్ద్రమైన ఆ మనస్సులో ఏదో మూల చిన్న తృప్తి అలలాగా కదిలింది. కారు దిగింది.

ఊళ్ళో ఆండాళ్ళు ఎవరికి తెలీదు? ఆమెని చూసి ఆచార్యులవారి ప్రారబ్దానికి జాలిపడిన వాళ్ళూ ఉన్నారు. ఆమె ప్రవర్తనని తెగిడినవాళ్ళూ ఉన్నారు. కానీ ఆమెకి ఒక్కటి తెలుసు. ఎవరు ఏమనుకున్నా, తనని అర్థం చేసుకున్న వ్యక్తి ఒకరున్నారని. తన అన్న తిరుమల. అయితే ఏం లాభం? తను ఇక్కడ ఉండి తండ్రికి ఏమీ చెయ్యలేకపోయింది. అన్నీ చెయ్యగలిగీ దేశంలో లేక అన్న ఏమీ ఉపయోగపడలేకపోయాడు. ఇద్దరు అసమర్థుల మధ్య ఆ జీవితం పెనుగులాడి ఇన్నాళ్ళకి సెలవు తీసుకుంది.

చెల్లలంటే తగని ప్రేమ తిరుమలకి. "అమ్మా" అని ముందుకి రాబోయాడు చెల్లెల్ని వీధిలో చూసి. అనంతాచార్యులు ఆపారు. వాళ్ళ ప్రపంచంలో అభిమానానికీ, ఆచారానికీ చుక్కెదురు. ఆ విషయం ఆండాళ్ళకీ తెలుసు. తిరుమలకి కొత్త.

"వాట్ నాన్సెన్స్? కమిన్" అన్నాడు చెల్లెల్ని.

"ఆ మాట పాతికేళ్ళ కిందట నాన్న అనాల్సింది అన్నయ్యా! నీకా హక్కులేదు. అన్నా, వచ్చే అదృష్టం నాకు లేదు. వచ్చినా ఆ తృప్తీ లేదు" అంది ఆండాళ్ళు.

"కూర్మయ్య ఎక్కడ?"

"నలుగురూ బాధపడతారని చీకటి ఉండగానే నన్నిక్కడ వదిలి వెళ్ళిపోయాడు. నిన్ను విశాఖ ఎయిర్‌పోర్టులో కలుస్తానన్నాడు" అంది.

"నాన్న చివరి రోజుల్లో" అడగబోయి దుఃఖపు తెర తీసుకొచ్చి ఆగిపోయాడు.

"అమెరికాలో ఉండి నీకెంత తెలుసో, నాకూ అంతే తెలుసు. నీకూ, నాన్నకీ దూరం నీ వృత్తి. నాకూ, నాన్నకీ దూరం నా పెళ్ళి.

చాలా సంవత్సరాల తర్వాత తనకి కన్నీళ్ళు వచ్చినందుకు ఆశ్చర్యపోయాడు తిరుమల. కన్నీళ్ళు బలహీనతకు నిదర్శనమనే ప్రపంచంలో నాలుగు దశాబ్దాలు గడిపాడతను. కన్నీళ్ళు ఆర్ద్రతకీ, అభిమానానికీ, క్షమాపణకీ, పశ్చాత్తాపానికి, ప్రేమకీ, ఆవేశానికీ అన్నిటికీ నిదర్శనమనే సంస్కృతిని చాలా చిన్నతనంలో నష్టపోయిన దురదృష్టవంతుడతను. వాటిలో ఏ ఒక్కటి కారణమైనా పెల్లుబికే సంస్కృతిలో తలమునకలయిన ఇల్లాలు ఆండాళ్ళు. ఇవాళ ఆమె కళ్ళు ఆమె చెప్పిన మాట వినడంలేదు.

జరుగుతున్న తతంగం ఏమిటో తిరుమలకి అంతుబట్టడంలేదు. సవ్యం, అపసవ్యం, అనుమతే మన్యస్వాహా, లౌకికాగ్ని ఇవన్నీ బొత్తిగా అర్థంలేని మాటల్లాగా తోచాయి. తండ్రి పోయాడని డెట్రాయిట్‌లో అతి ముఖ్యమైన కాన్ఫరెన్స్‌లో ఉండగా సెక్రటరీ రీగియాటోరెస్ చెప్పింది. ఇంకా సెంటిమెంట్‌కి దూరం కాని 22 ఏళ్ళ నల్లపిల్ల. ఆమె కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిండాయి కానీ తిరుమలకి ఏడుపు రాలేదు. కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకోవలసినంత బాంధవ్యం కాలం మరుగున పడిపోయింది. ఒక్కసారి గతుక్కుమన్నాడు. గతంతో ఉన్న ఆఖరి లంకె ఆ క్షణంలో తెగిపోయినట్టనిపించింది. ఎందుకనో మనస్సు తేలికపడింది. తండ్రిమీద జాలేసింది కాన్ఫరెన్స్ ఆగడానికి వీలులేదు. మరో క్షణంలో ఆ ఆలోచన ఆగిపోయింది కనీసం ఆ సమయానికి.

వెంటనే కర్మకాండ జరిపించడానికి రావాలని ఫోన్. నరసింహరాజుగారెవరో గుర్తులేదు. కర్మకాండ ఏమిటో తెలీదు. తనే ఎందుకు చెయ్యాలి? ఆ విషయం చెప్పినప్పుడు జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టరు జేమ్స్ ఓబ్రియన్ అన్నాడు. నవ్వొచ్చింది. భారతదేశం అందునా వైష్ణవ సంప్రదాయాన్ని గురించి ఓబ్రియన్‌కి ఎంత తెలుసో తనకి అంతే తెలుసు. కానీ వెళ్ళాలి. తప్పదు. బాధకన్నా బాధ్యత అటు మొగ్గింది. "నీకు కరెక్టుగా రెండురోజులు టైము. వైజాగు నుంచి మద్రాసు వచ్చి, సింగపూర్ మీదుగా క్యోటో చేరాలి. అగ్రిమెంటు మీద సంతకాల అవసరం ఎంతో నీకు నేను చెప్పనక్కరలేదు. మరో ఆరునెలల్లో నువ్వే నా కుర్చీలో కూర్చోబోతున్నావు" అన్నాడు ఓబ్రియన్.

తలూపి విమానం ఎక్కాడు తిరుమల.

డెట్రాయిట్ నుంచి అర్ధరాత్రి నాలుగుసార్లు ఓబ్రియన్ ఫోన్ చేశాడని విశాఖపట్నంనుంచి కారేసుకువచ్చి మరీ చెప్పాడు శోభనాద్రిరావు. మరో రెండు గంటల్లో విశాఖనుంచి విమానం బయలుదేరుతుంది. వారానికి రెండురోజులే సర్వీసు. ఆ విమానం వెళ్ళిపోతే? ఆలోచించడానికే భయమేసింది తిరుమలకి.

ఒంటిమీద తడిపంచె వణికిస్తోంది. అలవాటులేని ఉత్తరీయం మాటిమాటికీ జారిపోతోంది.

వ్యవహారం త్వరగా ముగించమని చెపితే బాధపడతారేమో? గోడకి తన చిన్నతనంలో ఎవరో తీసిన సెపియా గ్రూపు ఫోటో మరీ ఎర్రగా మాసిపోయి ఉంది. కానీ సుభద్రచార్యులు, వరదమ్మగారి పవిత్రత అన్ని సంవత్సరాలయినా ఫోటోలోంచి అగ్నిహోత్రంలా మెరుస్తోంది.

అంతటి మహానుభావుడికి ఈ కర్మ జరపడానికి తనకి అర్హత ఏమిటి? కేవలం ఆయన కడుపున పుట్టడం వలనా! అదెంత గొప్ప అదృష్టమో మరిచిపోయి చాలా సంవత్సరాలయింది. వీధిలో బెంజికారుని ఆనుకుని డ్రైవరు దిక్కులు చూస్తున్నాడు. శోభనాద్రిరావు కాలుకాలిన పిల్లిలాగా రోడ్డుమీద పచార్లు చేస్తున్నారు.

భోక్తల భోజనాలు ముగిశాయి. మళ్ళీ ఆపోశన పట్టమన్నాడు అనంతాచార్యులు. చిన్న అరటి ఆకుమీద అపసవ్యం చేసుకుని వాయసపిండం పెట్టించాడు. పరిశౌచన చేసి భోక్తలు లేచారు.

ఇంకెంతసేపు?

"ఈ వాయుపిండాన్ని మీ నాన్నగారు భోజనం చేశాక, తమరా ప్రసాదం తిని తిలోదకాలు.."

"మా నాన్నగారా?"

"వాయస రూపంలో... అంటే కాకి రూపంలో"

తిరుమలకి విసుగేసింది. పరమ నిష్ఠాగరిష్ఠులయిన సుభద్రాచార్యులుగారు కాకి రూపంలో ఏమిటీ నాన్సెన్స్?

పెరట్లో కుంకుడు చెట్టుకింద వాయసపిండాన్ని ఉంచారు. ఇంకా 50 నిముషాలు.

అంతా నిశ్శబ్దంగా నిలబడ్డారు. ఏరీ సుభద్రాచార్యులవారు?

పోయిన వ్యక్తి మనస్సులో ఏ బాధ, ఏ అసంతృప్తి మిగిలినా కాకి వాయసపిండాన్ని ముట్టుకోదు. జీవుని ఆత్మ ప్రశాంతంగా పోవాలి. పోయిందని మిగతా ప్రాణుల తృప్తికి ఇది సంకేతమా? కొన్ని సంప్రదాయాల్ని మాటల్లోకి తర్జుమా చేస్తే చాలా విపరీతంగా కనిపిస్తాయి.

"అయ్యా! తమ సుపుత్రుడు సముద్రాలు దాటి వచ్చి తమకి అపరకర్మను జరిపించాడు. తప్పులుంటే మన్నించండి. వారు మళ్ళీ దూరప్రాంతాలకి వెళ్ళాలి. వారిననుగ్రహించండి" అని ఆకాశాన్ని చూస్తున్నాడు అనంతాచార్యులు.

నిముషాలు గడుస్తున్నాయి. వాతావరణమంతా నిశ్శబ్ధమైపోయింది. అందరి కళ్ళల్లో ఆత్రం. సదాచారాన్ని నమ్మనివాళ్ళు కూడా ఊపిరి బిగపట్టి చూస్తున్నారు.

సుభద్రాచార్యులుగారెక్కడ?

"ఎలా వుంటుంది వారికి మనశ్శాంతి? బ్రతికుండగా ఆయన ఏ ఆనందాన్ని చవిచూశారు గనుక?"

వాయసపిండాన్ని కాకిముట్టుకోక, వేళమించిపోయి, తిరుమలకి విమానం తప్పిపోతే?

"నాయనగారికి దండం పెట్టుకోండి బాబూ తెలియని అపరాధాలు ఏమైనా చేస్తే క్షమించమని లెంపలు వేసుకోండి. వారికి మీ ఆర్తిని చెప్పుకోడానికి ఇది ఆఖరి అవకాశం." అన్నాడు భోక్త.

ఎందుకో తెలియదు. తిరుమలకి చివ్వున కళ్ళనీళ్ళు తిరిగాయి. తండ్రి పోయిన వార్తవిన్న తర్వాత ఇప్పటికి భోరుమన్నాడు అనంతాచార్యుల భుజం మీద తల ఆనించి.

అందరూ ఒక్క క్షణం నివ్వెరపోయారు. అందరి కళ్ళల్లోనూ నీళ్ళు తిరిగాయి.

ఆకాశంవైపు దీనంగా చూసి, రెండు చేతులూ ఎత్తి "నాన్నా!" అన్నాడు తిరుమల. మాట గుండెల్లోనుంచే వచ్చింది. అంతకు మించి ఏం అనాలో, ఏం చెప్పాలో తెలీలేదు.

అయినా ఆకాశం నిర్లిప్తంగా ఉంది. పక్షి జాడలేదు. ఊరంతా నివ్వెరపోయింది. పోయాకయినా తండ్రి బిడ్డని క్షమించడా? ఎంత విపరీతం?

అక్కడికి దూరంగా వీరనరసింహరాజుగారికి ఛత్రం పడుతున్న సాతాని గురయ్య కదిలాడు.

పెరటి గోడ ఏనాడో కూలిపోయింది. గోడంచు దగ్గరికి వచ్చి ఎవరికీ కనిపించకుండా నిలబడ్డాడు.

ఆచార్యులుగారిని చివరంటా సాకినవాడు. అయినవాళ్ళు వచ్చేవరకూ ఆయన శవానికి సేవలు చేసినవాడు. ఇన్నేళ్ళ తర్వాత ఆచార్యులుగారు పోయాక ఎం చెయ్యాలో తెలీనివాడు. ఆచార్యులుగారు పోయినప్పట్నుంచీ రహస్యంగా ఏడుస్తున్నవాడు.

రెండు చేతులూ జోడించి ఆకాశంవైపు చూస్తూ "సామీ! పెద్దయ్య పెద్దమనసు సేసుకుని తమకింత సేశాడు. ఆరి పనిమీద పైదేశాలెల్లిపోవాల. మనసులో తేడాలున్నా మరిసిపోయి తమరు ఆరిని సల్లగా దీవించాల. అలిగితే ఎలా బాబూ? తొరగా వచ్చి ఆ అన్నం పిడచ తీసుకెల్లండి, సామీ ఈ బుద్ధిలేనోడి మాట యినుకోండి సామీ" అని భక్తిగా మొక్కుకున్నాడు.

ఎక్కడనుంచి వచ్చిందో అందరూ నిశ్చేష్టులయి చూస్తుండగా ఓ కాకి వాయసపిండాన్ని ఆప్యాయంగా ఊరించి ఊరించి తిని ఎగిరిపోయింది.

అందరి ముఖాలూ తృప్తితో వెలిగాయి.

పెద్దాయన కరుణించారు.

ఆచార్లుగారు అమృతమూర్తి.

"తండ్రి దీవెన నీకు లభించిందయ్యా! ధన్యుడివి" అన్నారు అనంతాచార్యులు.

పెరటి గోడవెనుక సాతాని గురయ్య కళ్ళనీళ్ళతో ఆచార్లుగారికి దండాలెట్టుకున్నాడు. మరో పది పదిహేను నిమిషాల్లో బెంజికారు విశాఖపట్నంవైపు దూసుకుపోయింది.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments